

გზების რეაბილიტაცია საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯალაურთაში

გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგის ანგარიში და
გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური მართვის გეგმა

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების მეორე პროექტის (SRMIDP)
დამატებითი დაფინანსება (AF)
ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ

2020 წ. ივლისი

ქვე-პროექტის აღწერა

ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯალაურთაში არსებული მუნიციპალური გზის სამი მონაკვეთის რეაბილიტაცია.

პირველი მონაკვეთი ჯალაურთა-უსახელოს სოფლების დამაკავშირებელ გზას (მთლიანი სიგრძე - 2918 მეტრი, სიგანე - 3 მეტრი) წარმოადგენს, რომელიც გადის ბუღაძის უბანზე. ქუჩის მეორე მონაკვეთი (სიგრძე - 2661 მ, სიგანე - 34 მ) იწყება ბუღაძის ქუჩიდან, გაივლის ლამბაშიძეების და ცარციძეების უბნებს და წარმოადგენს ცენტრალურ ქუჩასთან (გომი-საჩხერის დამაკავშირებელი გზა) მისასვლელ გზას. რაც შეეხება გზის მესამე მონაკვეთს, აღნიშნული მონაკვეთი იწყება ჯალაურთა-უსახელოს გზიდან კვ 19+20-ზე (მარჯვენა შესახვევი, ბუღაძის უბანი), სრულდება ჯალაურთას საჯარო სკოლის შენობის სიახლოვეს არსებულ ასფალტის გზასთან და გაივლის კვიციანიძეების, გაფრინდაშვილების, ცარციძეების უბნებს. გზის მესამე მონაკვეთის მთლიანი სიგრძე 2791 მეტრია; სიგანე - 3.5-4.5 მეტრი, თუმცა აღნიშნული მონაკვეთი მოიცავს მონაკვეთს (285 მ), რომელიც უკვე რეაბილიტირებულია მუნიციპალიტეტის მიერ.

პროექტის მიხედვით, გზის ზედა ფენა ბეტონის საფარით არის მოწყობილი, საფუძველს ხრეშო წარმოადგენს, ხოლო ბალასტით შემასწორებელი ფენაა მოწყობილი. ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია ლითონის მილების მოწყობა სანიაღვრე წყლის დრენირების მიზნით. ასევე დაგეგმილია აზბესტის შემცველი მილების (სიგანე: 0.5 მ) დემონტაჟი. გზის ორივე მხარეს მოეწყობა სავალი ნაწილის გვერდულები (სიგანე: 0.5 მ). გზის გადასასვლელის დაგუბების და დატბორვის რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, დაგეგმილია არსებული სანიაღვრე წყლის არხების გაწმენდა.

ინვესტირების საფინანსო შეთანხმება საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის თვით-მმართველობას შორის გაფორმდება ქვე-პროექტის შემაჯამებელი ანგარიშის (SSR) საბოლოო დამტკიცების შემდეგ. საპროექტო გზის მოვლა-პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საჩხერის მუნიციპალიტეტი.

გარემოსდაცვითი სკრინინგი

(ა) ზემოქმედების შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება მცირე მოკლევადიანი ზეგავლენა გარემოზე, ხოლო მისი გრძელვადიანი გავლენა იქნება პოზიტიური, რადგან გზის ექსპლოატაციის დროს გზის გაუმჯობესებულ ზედაპირზე სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობა გამოიწვევს ნაკლებ გამონაბოლქვსა და ხმაურს.</p> <p>ძირითადი უარყოფითი გავლენა დაკავშირებულია სამშენებლო ფაზასთან და მოიცავს გზის ვაკისის, საფარისა და კიუვეტების მოწყობას, რაც დაკავშირებულია მძიმე ტექნიკის მოძრაობასთან და მუშაობასთან. სარეაბილიტაციო გზა მდებარეობს ძლიერად მოდიფიცირებულ გარემოში, შესაბამისად, უარყოფითი გავლენა (ხმაური, ემისიები, სამშენებლო ნარჩენები, მოძრაობის და მისასვლელის დროებითი შეზღუდვა) იქნება გარდამავალი და უმნიშვნელო.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე მოსალოდნელი არ არის. გარემოზე ძირითად ზემოქმედებას ადგილი ექნება მშენებლობის ფაზაში. აღნიშნული ზემოქმედება სავარაუდოდ იქნება მოკლე ვადიანი, რაც ტიპურია მცირე და საშუალო მასშტაბის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის ურბანულ ლანდშაფტში: სამშენებლო მექანიზმების მუშაობით გამოწვეული ხმაური, მტვერი, ვიბრაცია და გამონაბოლქვი; სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა; სატრანსპორტო მოძრაობის და ფეხით მოსიარულეთათვის მისასვლელების შეზღუდვა, წყლის დაბინძურების ინციდენტები, მაგ. საწვავის, ზეთის, ან სამშენებლო მასალების დაღვრა, სატრანსპორტო საშუალებების და აღჭურვილობის გარეცხვა, დაბინძურებული მიწის ექსპოზიცია.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად შემცირდება გზის მოვლა-პატრონობის ხარჯები და შესაბამისად, შემცირდება სახიფათო გამონაბოლქვის ემისიაც. დაიწვეს საწვავის მოხმარების მაჩვენებელიც.</p> <p>უახლოესი ნაგავსაყრელი მდებარეობს ქვე-პროექტის ტერიტორიიდან 22 კმ-ში, კერძოდ, საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ სარეკში.</p>

	<p>გზის გადასასვლელის დაგუბების და დატბორვის რისკის მინიმუმამდე შემცირების მიზნით, ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია გზის გასწვრივ არსებული სანიაღვრე წყლის კიუვეტების გასუფთავება.</p> <p>ბუნებრივი სამშენებლო მასალების და წარმოქმნილი ნარჩენების ტრანსპორტირება გამოიწვევს გზის უმნიშვნელოდ გადატვირთვას, სამუშაოების განხორციელების პროცესში.</p> <p>მოსახლეობის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების საკითხი მნიშვნელოვანი იქნება სამშენებლო ფაზის წარმოების პროცესში, რადგან საცხოვრებელი შენობები საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს მდებარეობს. სამშენებლო ფაზის განმავლობაში მოსალოდნელი ზემოქმედება იქნება მოკლევადიანი და აღნიშნული ზემოქმედება არ გამოიწვევს არსებული პირობების გაუარესებას.</p> <p>ზემოქმედება მცენარეულობაზე სამშენებლო ფაზის განმავლობაში, იქნება უმნიშვნელო ხასიათის. ტექნიკური პროექტის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიებზე ხეების მოჭრა გათვალისწინებული არ არის.</p> <p>შიდა ეზოების შესასვლელებში არსებული დაზიანებული დრენაჟის აზბესტის მიღების დემონტაჟის დროს მოხდება აზბესტის შემცველი ნარჩენების წარმოქმნა. აზბესტის მიღების დემონტაჟი უნდა მოხდეს სტანდარტული უსაფრთხოების წესების დაცვით და გადაყრა უნდა მოხდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსის და შესაბამისი განკარგულებების შესაბამისად.</p> <p>სახიფათო ნარჩენების შეგროვება და დროებითი განთავსება მოხდება წინასწარ შერჩეულ, შეთანხმებულ ტერიტორიაზე, მოქმედი მოთხოვნების გათვალისწინებით, რათა მოხდეს სახიფათო ნარჩენების სხვა სახის ნარჩენებთან შერევის პრევენცია და აზბესტის შემცველი მასალისაგან გამოწვეული მტვერი მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი. აზბესტის შემცველ ნარჩენებთან მომუშავე პერსონალს ჩაუტარდება სპეციალური ტრენინგი, პროფესიული ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების საკითხებზე; ისინი მიიღებენ და ატარებენ პირადი დაცვის აღჭურვილობას, რათა თავიდან იქნას აცილებული აზბესტის შემცველი მასალის შეშხეფება და არა-საჭირო ფრაგმენტაცია, ზედმეტი მტვრის ემისიის პრევენციისთვის.</p>
--	---

<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედების ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება ხანგრძლივი პოზიტიური სოციალური გავლენა როგორც ადგილობრივ მოსახლეობაზე, ასევე ვიზიტორებზე, სატრანსპორტო და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების სახით. გზის რეაბილიტაციის შედეგად შემცირდება არსებული უარყოფითი ზემოქმედება, როგორცაა მტვერი, ემისიები და ხმაური.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს მიწის შესყიდვას და განსახლებას.</p> <p>გრძელვადიანი სოციალური ზემოქმედება იქნება დადებითი, მშენებლობის დროს შეიქმნება დროებითი სამუშაო ადგილები და შესაბამისად გაიზრდება ადგილობრივი მოსახლეობის შემოსავალი.</p>
---	--

(ბ) შემამსუბუქებელი ზომები

<p>რა ალტერნატივები იქნა განხილული დაპროექტებისას</p>	<p>გამომდინარე იქიდან, რომ ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული გზის რეაბილიტაციას, რაიმე სხვა ალტერნატივა ქვე-პროექტის ტექნიკურ პროექტთან დაკავშირებით არ განხილულა.</p>
<p>ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებული?</p>	<p>გზის რეაბილიტაციის ფაზაში მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედებების შემცირება ადვილად შესაძლებელია. კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება, რომ ნარჩენები განათავსოს შეთანხმებულ ადგილას, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერებიდან მოპოვებული ინერტული მასალა, თავიდან აიცილოს წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება (საწვავის/ზეთების დაღვრა სატრანსპორტო საშუალებებისა და მექანიზმების გაუმართაობის გამო, ასფალტისა და ბეტონის ნარჩენებით დაბინძურება), მოსახლეობის შეწუხება (ხმაურით, მტვერით და ემისიებით) შერბილდება მუშაობის/ მასალების მიწოდების განრიგის დაცვის გზით, მოძრაობის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების შესაბამისი მოვლით. სამუშაოები არ უნდა განხორციელდეს წვიმიან ამინდში, სამშენებლო მასალები არ უნდა მოხდეს წყლის არცერთ ნაკადში, აუცილებელია სატრანსპორტო საშუალებების/მექანიზმების შემოწმება, რათა დადგინდეს, რომ არ ხდება საწვავის და საპოხი მასალების დაღვრა; ყველა მექანიზმის მოვლა-პატრონობა და მუშაობა უნდა განხორციელდეს ისე, რომ მასალების</p>

	<p>დაღვრები მინიმუმამდე იყოს შემცირებული; კონტრაქტორი ვალდებულია, რომ ორგანიზება გაუკეთოს და გადახუროს მასალის სასაწყობე ტერიტორიები. მასალის სასაწყობე ადგილი დაცული უნდა იყოს ძლიერი წვიმებისა და დატბორვისაგან, წყალგაუმტარი მასალისგან დამზადებული გადახურვით; მანქანების ტექნიკური მომსახურების პუნქტები არ უნდა მდებარეობდეს წყლის ნაკადიდან 50 მეტრში.</p> <p>ასევე, გამომდინარე იქიდან, რომ სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ საჯარო სკოლაა განთავსებული, სამშენებლო და სახედამხედველო კომპანიებმა უნდა შეიმუშაონ უსაფრთხოების ზომები, მოსწავლეების და მასწავლებლების სკოლასთან უსაფრთხო მისასვლელის უზრუნველყოფის მიზნით. კონტრაქტორი დანიშნავს კონკრეტულ საველე სპეციალისტს (ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების საკითხების სპეციალისტს), რომელიც პასუხისმგებელი იქნება სამუშაოების წარმოების ტერიტორიის უსაფრთხოებაზე. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება აზბესტის შემცველი ნარჩენების უსაფრთხო მართვაზე. მსგავსი ნარჩენების გადაყრის პროცესში საზოგადოების წინააღმდეგობის თავიდან ასაცილებლად, გატარდება პრევენციული ღონისძიებები, დროული კომუნიკაციის და ცნობიერების ამაღლების გზით - აზბესტის შემცველი მასალების ხელახალი გამოყენების საფრთხის შესახებ.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების პერიოდში მოხდება გამაფრთხილებელი ნიშნების დადგმა და სატრანსპორტო მოძრაობის მართვა, სამუშაოების წარმოების ტერიტორიების გარშემო.</p> <p>მოსახლეობის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების საკითხი მნიშვნელოვანია სამშენებლო ფაზის წარმოების პროცესში, რადგან საცხოვრებელი შენობები საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს მდებარეობს. სამშენებლო ფაზის წარმოების პროცესში მოსალოდნელი ზემოქმედება იქნება მოკლევადიანი და აღნიშნული ზემოქმედება არ გამოიწვევს არსებული პირობების გაუარესებას.</p>
<p>წარსულში განხორციელებული მსგავსი</p>	<p>სსიპ „საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს“ (მგფ) ფართო გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი</p>

<p>პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის დიზაინში?</p>	<p>ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და დიდი მასშტაბის გზებისა და ქუჩების რეაბილიტაციის ქვე პროექტების განხორციელებაში. წინა მსგავსი პროექტების განხორციელების გამოცდილებებიდან მიღებული ცოდნის საფუძველზე, პროექტი ითვალისწინებს არა მხოლოდ გზის საფარის რეაბილიტაციას, არამედ ასევე სანიაღვრე არხების რეაბილიტაციას, რაც ხელს შეუწყობს შემდგომში გზის საფარის მოვლა-პატრონობას.</p>
<p>ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში და გათვალისწინებული იქნა თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ?</p>	<p>COVID-19-ის გავრცელებით შექმნილი ვითარების გამო, გორის სამეფო ქუჩის რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული საჯარო კონსულტაცია შესაძლოა ჩატარდეს დისტანციურად. საკონსულტაციო პროცესის ფორმატის შესახებ მგფ მიიღებს გადაწყვეტილებას, კონსულტაციის დროისთვის მოქმედი ეროვნული რეგულაციების და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) რეკომენდაციების შესაბამისად. კონსულტაციების დისტანციურად გამართვის საჭიროების შემთხვევაში, მგფ სატელეფონო კომუნიკაციის საშუალებით შეატყობინებს დაინტერესებულ მხარეებს გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური მართვის გეგმის პროექტთან დაკავშირებით დაგეგმილი საჯარო კონსულტაციების შესახებ. სატელეფონო საუბრის პროცესში მოხდება ინფორმაციის შეგროვება ინტერნეტის ხელმისაწვდომობასთან და ვირტუალური კონსულტაციის ყველაზე მეტად მისაღებ ფორმატთან დაკავშირებით. ისინი, ვისთვისაც კომუნიკაციის საშუალებას მხოლოდ ტელეფონი წარმოადგენს, ინფორმაციას გზის რეაბილიტაციის გარემოს დაცვით და სოციალური ასპექტების შესახებ, მიიღებენ ტელეფონით, ხოლო თუ ისინი მოითხოვენ პროექტის ვიზუალიზაციას და განსახილველ დოკუმენტებთან გაცნობას, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილი წარმომადგენლები ესტუმრებიან მათ, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) რეგულაციების და რეკომენდაციების შესაბამისად და გააცნობენ მათ შესაბამის დოკუმენტებს.</p> <p>მოსალოდნელი საკონსულტაციო შეხვედრების შესახებ დეტალური ინფორმაციის ამსახველი საინფორმაციო ბუკლეტები, განთავსდება ადგილობრივი მაცხოვრებლების მიერ ყველაზე ხშირად მონახულებად ადგილებში.</p> <p>ინფორმაცია დისტანციური საჯარო კონსულტაციების გამართვის შესახებ, ჩვეულებისამებრ, აიტვირთება სსიპ</p>

	<p>საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ვებ-გვერდზე.</p> <p>საჯარო კონსულტაციებს გაუძღვება მოდერატორი, (პროექტის განმახორციელებელი უწყების, მუნიციპალიტეტის, თემის წევრების და სხვ.) ოფიციალურ წარმომადგენლებთან ერთად, რომლებიც გააცნობენ მონაწილეებს ინფორმაციას, წარმოდგენილი ინფორმაციის, ილუსტრირებული მასალის (პრეზენტაციის) უკეთესად აღქმის მიზნით და დისტანციური შეხვედრის მონაწილეებს (მაგ. ინჟინერს, კონსულტანტს, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელს) მისცემენ საკუთარი აზრის გამოხატვის შესაძლებლობას. პრეზენტაციის მსვლელობის პროცესში, თითოეულ მონაწილეს ექნება საკუთარი აზრის გამოხატვის, შეკითხვების დასმის და შესაბამისად, პასუხების მიღების შესაძლებლობა. შეკითხვების/პასუხების რეჟიმის დასრულების შემდეგ, მოდერატორი შეაჯამებს და დახურავს შეხვედრას. საჯარო კონსულტაციების დასრულების შემდეგ, მონაწილეები შეძლებენ გამოგზავნონ დამატებითი და სხვა სახის ინფორმაცია, რისი გადაწყვეტაც მათი აზრით მნიშვნელოვანია - გამოცხადებულ ვადამდე.</p> <p>სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების გაუქმების შემთხვევაში, კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან გაიმართება პირისპირ შეხვედრების ფორმატში.</p>
--	---

(გ) კატეგორიზაცია და დასკვნა

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
2. ქვე-პროექტი მიღებულია

ქვე-პროექტის მომზადება მოითხოვს:

1. მცირემასშტაბიანი სამშენებლო და სარეაბილიტაციო საქმიანობების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას
2. გარემოზე ზეგავლენის განხილვას, გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადების ჩათვლით

ქვე-პროექტის სოციალური და კულტურულ რესურსებზე ზემოქმედების სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის ობიექტების მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	X	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას სამეურნეო რესურსებზე, როგორცაა მიწა, სამოვრები, წყალი, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		X
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლეობას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შეძენა (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად)?		X
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბელელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		X
<p>თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იძულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			
ინფორმაცია კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა პროექტი მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?		X
<p>თუკი პასუხი კითხვაზე 5 არის „დიახ“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.11 ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით მოპოვებული მასალების მართვა უნდა განხორციელდეს OP/BP-სა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.</p>			

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის და სახელეობა	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების მეორე პროექტი (SRMIDP)
ქვე-პროექტის დასახელება	გზების რეაბილიტაცია საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯალაურთაში
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯალაურთაში არსებული მუნიციპალური გზის სამი მონაკვეთის რეაბილიტაცია.</p> <p>პირველი მონაკვეთი ჯალაურთა-უსახელოს სოფლების დამაკავშირებელ გზას (მთლიანი სიგრძე - 2918 მეტრი, სიგანე - 3 მეტრი) წარმოადგენს, რომელიც გადის ბუღაძის უბანზე. ქუჩის მეორე მონაკვეთი (სიგრძე - 2661 მ, სიგანე - 34 მ) იწყება ბუღაძის ქუჩიდან, გაივლის ღამბაშიძეების და ცარციძეების უბნებს და წარმოადგენს ცენტრალურ ქუჩასთან (გომი-საჩხერის დამაკავშირებელი გზა) მისასვლელ გზას. რაც შეეხება გზის მესამე მონაკვეთს, აღნიშნული მონაკვეთი იწყება ჯალაურთა-უსახელოს გზიდან კვ 19+20-ზე (მარჯვენა შესახვევი, ბუღაძის უბანი), სრულდება ჯალაურთას საჯარო სკოლის შენობის სიახლოვეს არსებულ ასფალტის გზასთან და გაივლის კვიციანიძეების, გაფრინდაშვილების, ცარციძეების უბნებს. გზის მესამე მონაკვეთის მთლიანი სიგრძე 2791 მეტრია; სიგანე - 3.5-4.5 მეტრი, თუმცა აღნიშნული მონაკვეთი მოიცავს მონაკვეთს (285 მ), რომელიც უკვე რეაბილიტირებულია მუნიციპალიტეტის მიერ.</p> <p>პროექტის მიხედვით, გზის ზედა ფენა ბეტონის საფარით არის მოწყობილი, საფუძველს ხრეში წარმოადგენს, ხოლო ბალასტით შემასწორებელი ფენაა მოწყობილი. ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია ლითონის მილების მოწყობა სანიაღვრე წყლის დრენირების მიზნით. ასევე დაგეგმილია აზბესტის</p>

	<p>შემცველი მილების (სიგანე: 0.5 მ) დემონტაჟი. გზის ორივე მხარეს მოეწყობა სავალი ნაწილის გვერდულები (სიგანე: 0.5 მ). გზის გადასასვლელის დაგუბების და დატბორვის რისკის მინიმუმამდე შემცირების მიზნით, დაგეგმილია არსებული სანიაღვრე წყლის არხების გაწმენდის სამუშაოების განხორციელება.</p> <p>ინვესტირების საფინანსო ხელშეკრულება საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის თვით-მმართველობას შორის გაფორმდება ქვე-პროექტის შემაჯამებელი ანგარიშის (SSR) საბოლოო დამტკიცების შემდეგ. საპროექტო გზის მოვლა-პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საჩხერის მუნიციპალიტეტი.</p>		
<p>ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)</p>	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: აქსელ ბაეუმლერი</p>	<p>უსაფრთხოების სპეციალისტები დარეჯან კაპანაძე - გარემოსდაცვის სპეციალისტი</p> <p>სოფიოა გეორგიევა - სოციალური უსაფრთხოების სპეციალისტი</p>	
<p>განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)</p>	<p>განმახორციელებელი ერთეული: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველი: კომპანია შპს „ეპტისა სერვისიოს დე ინჟინერია“ (Eptisa Servicios de Ingenieria), ესპანეთი</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორი: (-----)</p>
<p>ადგილმდებარეობის აღწერა</p>			
<p>ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>საჩხერის მუნიციპალიტეტი</p>		

<p>ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>თავისუფლების ქ. #4, საჩხერე, საქართველო ელ. ფოსტა: info@sachkhere.gov.ge მობ. ტელ: (+995) 433 221300</p>
<p>ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)</p>	<p>საჩხერის მუნიციპალიტეტი</p>
<p>ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო</p>	<p>გზები განთავსებულია საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯალაურთაში. გზები ძირითადად გადის საცხოვრებელ შენობებზე და სასოფლო-სამეურნეო მიწებზე. გზის გასწვრივ მდებარეობს საჯარო სკოლაც.</p> <p>გზის საფარი ძლიერ დაზიანებულია, აღინიშნება გრძივი და განივი ბზარები, ასევე აღსანიშნავია ჯდენები გარკვეულ ადგილებში, გრძივი და განივი პროფილი ძირითადად დარღვეულია. გარკვეულ ადგილებში არის სხვადასხვა დროს აგებული კიუვეტები, რომელთა (საექსპლუატაციო) ვადა ამოწურულია. კიუვეტის კედლების დეფორმირების პროცესის გამო, წყლის ნაკადის გადინების შესაძლებლობა შემცირებულია.</p> <p>ტერიტორიის გეოლოგიურ-საინჟინრო კვლევამ აჩვენა, რომ ქვე-პროექტის ტერიტორია და მიმდებარე ტერიტორიები სტაბილურია და მათი გეოლოგიურ-საინჟინრო მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. ლანდშაფტი მოდიფიცირებულია ანთროპოგენური ზემოქმედების შედეგად.</p> <p>გზის გასწვრივ არის გაზის მილსადენი, თუმცა რაიმე სახის სამუშაოების წარმოება აღნიშნულ მილსადენთან დაკავშირებით, ქვე-პროექტით გათვალისწინებული არ არის.</p>
<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>უახლოესი ნაგავსაყრელი მდებარეობს ქვე-პროექტის ტერიტორიიდან 22 კმ-ში, კერძოდ, საჩხერის მუნიციპალიტეტის სოფელ სარეკში.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც დაბალი რისკის B კატეგორიის პროექტი.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ</p>

საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას.

ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:

- (i) სამშენებლო მასალების შექმნა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან;
- (ii) კონტრაქტორი ვალდებულია აილოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შექმნისა);
- (iii) კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს გარემოსდაცვითი ნებართვა გამონაბოლქვში დამაბინძურებელი კონცენტრაციის მაქსიმალური ზღვრის დადგენის ასახვით და მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში და შეათანხმოს გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ასფალტს, ან ცემენტ-ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შექმნისა სხვა მომწოდებლებისაგან);
- (iv) მიწის სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი ინერტული მასალის (მოჭრილი მიწა და ნატანი გრუნტი) მუდმივი განთავსების ადგილი წერილობით უნდა შეთანხმდეს ადგილობრივ (მუნიციპალურ) გამგეობასთან;
- (v) იმ შემთხვევაში თუ ყოველწლიურად კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება 120 კგ-ზე მეტი სახიფათო ნარჩენები, ან 200 ტონაზე მეტი არა-სახიფათო ნარჩენი, ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული მასალა (კალკულაცია ხდება კალენდარულ წელთან მიმართებაში), კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ნარჩენების ინვენტარიზაცია და ნარჩენების მართვის გეგმა და შეათანხმოს გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, დანიშნოს გარემოს დაცვის მენეჯერი და მის შესახებ ინფორმაცია წარუდგინოს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს ნარჩენების კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად;
- (vi) აზბესტის მიღების დემონტაჟი მოხდება სტანდარტული უსაფრთხოების წესების დაცვით და მათი გადაყრა მოხდება უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, მოქმედი ნორმების და კანონების (მთავრობის 2016 წ. 29 მარტის ბრძანება #145) და საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად;
- (vii) პროექტის განხორციელების პროცესში ხეების მოჭრის, ან გადარგვის საჭიროების შემთხვევაში, კონტრაქტორი

	<p>მოახდენს მოსაჭრელი, ან გადასარგავი ხეების ინვენტარიზაციას მშენებლობის დაწყებამდე და შესაბამის დოკუმენტს წარუდგენს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (წითელი ნუსხის ხეების სახეობებთან მიმართებაში) და საჩხერის მერიას (ხეების იმ სახეობებთან მიმართებაში, რომლებიც არ არიან წითელ ნუსხაში), ხეების მოჭრის ნებართვის მისაღებად. ნებართვის დოკუმენტში გათვალისწინებული იქნება საკომპენსაციო ზომები, წარმოდგენილი ინვენტარიზაციის საფუძველზე. საკომპენსაციო თანხების ანაზღაურება მოხდება პროექტის ფარგლებში და საკომპენსაციო საქმიანობასაც მშენებლობის კონტრაქტორი განახორციელებს. ხეების მოჭრა უნდა მოხდეს შესაბამისად დანიშნული სპეციალისტის ზედამხედველობის ქვეშ.</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
--	---

საჯარო კონსულტაცია

საჩივრების მოგვარების მექანიზმი

პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირების საჩივრების მოგვარების მიზნით, შეიქმნა საჩივრების მოგვარების მექანიზმი, მოთხოვნის შესაბამისად. საჩხერის მუნიციპალიტეტმა დანიშნა პასუხისმგებელი პირი - კახა ცარციძე, ინფრასტრუქტურული სამსახურის უფროსი, რომელიც მიიღებს, განიხილავს და მოახდენს რეაგირებას პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირების საჩივრებზე (ტელ: 598 87 70 25; ელ. ფოსტა: kaxa.tsartsidze@mail.ru).

მგფ-ს მხრიდან საკონტაქტო პირია ნუცა გუმბერიძე (ტელ: +995 598 88 20 19; feedback@mdf.org.ge ; მის: დ. აღმაშენებლის გამზ. #150, მე-4 სართული, 0112, თბილისი, საქართველო).

იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარი ვერ მოგვარდება ადგილობრივ დონეზე, საჩივრის შემოტანა მოხდება მგფ-ში. საჩივრების მონიტორინგის მიზნით, მგფ ახდენს ყველა მიღებული საჩივრის, შენიშვნების და იმის, თუ როგორ მოხდება საჩივრის მოგვარება - რეგისტრაციას. საჯარო კონსულტაციების პროცესში, ადგილობრივ მოსახლეობას ეცნობება საჩივრების მოგვარების პროცესის შესახებ და ისინი მიიღებენ ინფორმაციას საკონტაქტო პირების თაობაზე.

<p>სად დაროდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?</p>	<p>COVID-19-ის გავრცელებით შექმნილი ვითარების გამო, გორის სამეფო ქუჩის რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული საჯარო კონსულტაცია შესაძლოა ჩატარდეს დისტანციურად. საკონსულტაციო პროცესის ფორმატის შესახებ მგფ მიიღებს გადაწყვეტილებას, კონსულტაციის დროისთვის მოქმედი ეროვნული რეგულაციების და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) რეკომენდაციების შესაბამისად. კონსულტაციების დისტანციურად გამართვის საჭიროების შემთხვევაში, მგფ სატელეფონო კომუნიკაციის საშუალებით</p>
---	--

შეატყობინებს დაინტერესებულ მხარეებს გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური მართვის გეგმის პროექტთან დაკავშირებით დაგეგმილი საჯარო კონსულტაციების შესახებ. სატელეფონო საუბრის პროცესში მოხდება ინფორმაციის შეგროვება ინტერნეტის ხელმისაწვდომობასთან და ვირტუალური კონსულტაციის ყველაზე მეტად მისაღებ ფორმატთან დაკავშირებით. ისინი, ვისთვისაც კომუნიკაციის საშუალებას მხოლოდ ტელეფონი წარმოადგენს, ინფორმაციას გზის რეაბილიტაციის გარემოს დაცვით და სოციალური ასპექტების შესახებ, მიიღებენ ტელეფონით, ხოლო თუ ისინი მოითხოვენ პროექტის ვიზუალიზაციას და განსახილველ დოკუმენტებთან გაცნობას, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილი წარმომადგენლები ესტუმრებიან მათ, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) რეგულაციების და რეკომენდაციების შესაბამისად და გააცნობენ მათ შესაბამის დოკუმენტებს.

მოსალოდნელი საკონსულტაციო შეხვედრების შესახებ დეტალური ინფორმაციის ამსახველი საინფორმაციო ბუკლეტები, განთავსდება ადგილობრივი მაცხოვრებლების მიერ ყველაზე ხშირად მონახულებად ადგილებში.

ინფორმაცია დისტანციური საჯარო კონსულტაციების გამართვის შესახებ, ჩვეულებისამებრ, აიტვირთება სსიპ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ვებ-გვერდზე.

საჯარო კონსულტაციებს გაუძღვება მოდერატორი, (პროექტის განმახორციელებელი უწყების, მუნიციპალიტეტის, თემის წევრების და სხვ.) ოფიციალურ წარმომადგენლებთან ერთად, რომლებიც გააცნობენ მონაწილეებს ინფორმაციას, წარმოდგენილი ინფორმაციის, ილუსტრირებული მასალის (პრეზენტაციის) უკეთესად აღქმის მიზნით და დისტანციური შეხვედრის მონაწილეებს (მაგ. ინჟინერს, კონსულტანტს, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელს) მისცემენ საკუთარი აზრის გამოხატვის შესაძლებლობას. პრეზენტაციის მსვლელობის პროცესში, თითოეულ მონაწილეს ექნება საკუთარი აზრის გამოხატვის, შეკითხვების დასმის და შესაბამისად, პასუხების მიღების შესაძლებლობა. შეკითხვების/პასუხების რეჟიმის დასრულების შემდეგ, მოდერატორი შეაჯამებს და დახურავს შეხვედრას. საჯარო კონსულტაციების დასრულების შემდეგ, მონაწილეები შეძლებენ გამოგზავნონ დამატებითი და სხვა სახის ინფორმაცია, რისი

	<p>გადაწყვეტაც მათი აზრით მნიშვნელოვანია - გამოცხადებულ ვადამდე.</p> <p>სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების გაუქმების შემთხვევაში, კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან გაიმართება პირისპირ შეხვედრების ფორმატში.</p>
<p>დანართები</p>	
<p>დანართი 1: ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილების რუკები, ორთო-ფოტოები და სურათები;</p> <p>დანართი 2: საჯარო საკონსულტაციო შეხვედრის ოქმი (იქნება მოწოდებული)</p> <p>დანართი 3: ხელშეკრულება სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიების ასლები (საჭიროების შემთხვევაში)</p> <p>ასფალტო/ბეტონის ქარხნების ოპერირების ნებართვები (საჭიროების შემთხვევაში)</p>	

ნაწილი B: ინფორმაცია უსაფრთხოების ღონისძიებების შესახებ

გარემოს დაცვითი/ სოციალური სკრინინგი			
	აქტივობა/ საკითხი	სტატუსი	გააქტიურებული აქტივობა
მოიცავს თუ არა ადგილზე აქტივობა რომელიმე ქვემოთ ჩამოთვლილს?	1. რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	2. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	3. ნარჩენი წყლების დამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	4. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	5. მიწის შექმნა ¹	☐ დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	6. ზემოქმედება მიწის და საკუთრების გამოყენებაზე	☐ დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	7. სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები ²	☒ დიახ ☐ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი F

¹ მიწის შესყიდვა გულისხმობს ადამიანთა ადგილმონაცვლეობას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექმნილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს - ჯიხურებს) მიწაზე, რომელიც შექმნაც მიმდინარეობს.

² ტოქსიკური/ სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება აზბესტით, ტყვიის შემცველი და სხვა ტოქსიკური საღებავებით, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელებით და ა.შ.

	8. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[ ] დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი G
	9. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	[ ] დიახ ☒ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი H
	10. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ [ ] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი I
	11. საზოგადოება და შრომის ჯანდაცვა და უსაფრთხოება	☒ დიახ [ ] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი J

ნაწილი C: ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებების საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>O. ზოგადი პირობები</p>	<p>შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება</p>	<p>(a) მშენებლობისთვის, ბუნებრივი სამშენებლო მასალების მოპოვებისთვის, ნარჩენების გატანისთვის და სხვ. საკითხების შესრულებისთვის საჭირო კანონიერი ნებართვების მიღება;</p> <p>(b) მომუშავეთა პირადი დაცვის აღჭურვილობა (PPE) შესაბამისობაში უნდა იყოს კარგ საერთაშორისო პრაქტიკასთან (მუშაობის დროს ყოველთვის დამცავი ჩაფხუტის ტარება, და საჭიროების შემთხვევაში: ნიღბები და უსაფრთხოების ჩექმები) და უნდა განხორციელდეს კონტროლი აღნიშნული აღჭურვილობის გამოყენებაზე;</p> <p>(c) სამუშაო ტერიტორიებზე განლაგებული მაჩვენებლები მუშებისთვის, სამუშაოების განხორციელებასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ძირითადი წესებისა და რეგულაციების შესახებ;</p> <p>(d) თითოეულ სამუშაო ტერიტორიაზე განთავსებული უნდა იყოს ინფორმაცია სამუშაოების განმახორციელებელი კომპანიის შესახებ, შესაბამის საკონტაქტო ინფორმაციასთან ერთად.</p>
<p>A. ზოგადი რეაბილიტაცია და / ან სამშენებლო აქტივობები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) ინტერიერის ნგრევის განხორციელებისას გამოყენებულ უნდა იქნას სამშენებლო ნარჩენების გამტარი მოწყობილობა (ღარი), პირველი სართულის ზემოთ;</p> <p>(b) ნგრევის შედეგად მიღებული ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე; ამასთან, ნარჩენებზე უნდა მოხდეს წყლის მოსხმა, მტვრის შესამცირებლად;</p> <p>(c) პნევმატური ბურღვის/ კედლების ნგრევის პროცესის შედეგად მიღებული მტვრის გავრცელება უნდა შეიზღუდოს წყლის მოსხმით და /ან ადგილზე მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანის დამონტაჟებით;</p> <p>(d) მიმდებარე ტერიტორია (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი უნდა იყოს (სამშენებლო) ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;</p> <p>(e) სამშენებლო მასალის/ნარჩენების ღია ტიპის წვა სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა განხორციელდეს;</p> <p>(f) სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებები ხანგრძლივი დროის განმავლობაში უქმად არ უნდა იყოს გაჩერებული (საპროექტო) ტერიტორიაზე.</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(a) სამშენებლო ხმაური უნდა შეიზღუდოს დღის სამუშაო საათებით;</p>

		<p>(b) ოპერირებისას გენერატორების, დახურული ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან, დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს დასახლებული ტერიტორიებიდან.</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(a) ადგილზე მოხდება ეროზიისა და დანალექების საკონტროლო ღონისძიებების განხორციელება, როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ან შლამის მესერების დამონტაჟება, რაც ხელს შეუშლის დანალექების სამშენებლო ტერიტორიებიდან გასვლას და ახლომდებარე ნაკადებისა და მდინარეების ზედმეტ ამღვრევას;</p> <p>(b) სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების გარეცხვა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ შესაბამისად გამოყოფილ ადგილას, სადაც წყლის ჩამონადენი არ დააბინძურებს ბუნებრივი ზედაპირის წყლის ობიექტებს.</p>
	<p>ნარჩენების მართვა</p>	<p>(a) გენერირებ ული ნარჩენების მოცულობის მინიმუმამდე დაყვანა, შესაძლებლობის ფარგლებში;</p> <p>(b) გენერირებული ნარჩენების სხვადასხვა ტიპების განცალკევება და ნარჩენების შესაბამისი სახეობების ხელახალი გამოყენება/რეციკლირება, რამდენადაც ეს იქნება შესაძლებელი;</p> <p>(c) ნარჩენების სხვადასხვა ტიპებისთვის დროებითი განთავსების ადგილების გამოყოფა. დაუშვებელია საპროექტო ტერიტორიაზე ნარჩენების ზედმეტი მოცულობების აკუმულაცია;</p> <p>(d) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადაყრის და ზედმეტი მასალის (ინერტული სამშენებლო მასალა) საბოლოო განთავსების მიზნით ოფიციალური ნებართვების მიღება მუნიციპალური უწყებებიდან;</p> <p>(e) სახიფათო ნარჩენების, ან ლიცენზირებული კომპანიებისთვის აღნიშნული ნარჩენების გადაცემის საკითხის დროული გადაწყვეტა.</p>
	<p>მასალების მიწოდება</p>	<p>a) მასალები შეძენილი უნდა იქნეს იმ არსებული საწარმოებისა და კარიერებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ოფიციალური ნებართვა, ან მოქმედი ლიცენზია საქმიანობის განსახორციელებლად;</p> <p>b) მოპოვებული უნდა იქნეს შესაბამისი ლიცენზია, თუ საჭიროა ახალი კარიერის გახსნა;</p> <p>c) კარიერების ტერიტორიების გამოყენებული მონაკვეთების აღდგენა, ექსტრაქციის (მოპოვების) გაგრძელების შემთხვევაში, ან მათი სათანადოდ დახურვა, ექსტრაქციის (მოპოვების) დასრულების და ლიცენზიის ვადის ამოწურვის შემთხვევაში;</p> <p>d) მასალების გადაზიდვა არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში;</p> <p>e) სიჩქარის მარეგულირებელი, მიმართულების შეცვლის აღმნიშვნელი და გამაფრთხილებელი ნიშნების უზრუნველყოფა სატრანსპორტო საშუალებებისთვის - საჭიროების შესაბამისად.</p>

<p>E. ტოქსიკური მასალები</p>	<p>აზბესტის მართვა</p>	<p>(a) სამშენებლო ტერიტორიაზე განთავსებული აზბესტის, როგორც სახიფათო მასალის მარკირება - გარკვევით;</p> <p>(b) აზბესტის სათანადოდ შეფუთვა და დალუქვა, ზემოქმედების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;</p> <p>(c) გატანამდე, აზბესტის დამუშავება დამატენიანებელი საშუალებებით, აზბესტის მტვრის მინიმიზაციის მიზნით;</p> <p>(d) აზბესტის მართვა და გატანა სპეციალური პირადი დაცვის აღჭურვილობით აღჭურვილი კვალიფიციური და გამოცდილი პროფესიონალების მიერ;</p> <p>(e) აზბესტის მასალის დროებით დასაწყობების შემთხვევაში, მასალის უსაფრთხო განთავსება დახურულ ნაგებობებში და მარკირება - შესაბამისად. სათანადო ზომების გატარება, რათა არ მოხდეს მასალის უნებართვო გატანა საპროექტო ტერიტორიიდან;</p> <p>(f) არ მოახდინოთ მოხსნილი აზბესტის ხელახალი გამოყენება;</p> <p>(g) აზბესტის შემცველი ნარჩენების საბოლოო გატანა უნდა მოხდეს უახლოეს ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე, საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსის და მთავრობის 2016 წ. 29 მარტის #145 ბრძანების შესაბამისად.</p>
<p>I ტრანსპორტის და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პიდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>(a) ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, უნდა უზრუნველყოთ, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს, მაგრამ არ არის შეზღუდული შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ სანიშნეები, გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები: ტერიტორია კარგად დანახვადია და საზოგადოება გაფრთხილებულია ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; ▪ ტრანსპორტის მენეჯმენტის სისტემა და თანამშრომელთა ტრეინინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე წვდომასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. უსაფრთხო გადასასვლელების და გადაკვეთების მოწყობა ფეხით მოსიარულეთათვის იმ ადგილებში, სადაც სამშენებლო ტექნიკა მოძრაობს; ▪ სამუშაო საათების ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან შესაბამისობაში მოყვანა, მაგ: მნიშვნელოვანი ხასიათის სატრანსპორტო აქტივობები არ განხორციელდება საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მაღალი აქტივობის პერიოდებში (ე.წ. პიკი საათის დროს), ან მსხვილფეხა პირუტყვის გადაადგილების საათებში; ▪ ტრანსპორტის აქტიური მართვა დატრეინინგებული და აქტიური თანამშრომლების მიერ, საჭიროების შემთხვევაში, მათი ჩართვა ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო გადაადგილების მართვის პროცესში;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობისას, თუკი შენობები არ იხურება საზოგადოებისათვის, ოფისის შენობებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებელ შენობებთან უსაფრთხო და უწყვეტი მისვლის უზრუნველყოფა.
<p>ქ. საზოგადოების და შრომის ჯანდაცვა და უსაფრთხოება</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მართვა</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) კონტრაქტორის ჯგუფში გამოყავით პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ადგილობრივ მოსახლეობასთან ურთიერთობაზე და მათი თხოვნების/საჩივრების მიღებაზე; (b) გაიარეთ კონსულტაცია ადგილობრივ მოსახლეობასთან, სამუშაოების განმახორციელებლებსა (დაქირავებულ სამუშაო ძალასა) და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტების გამოვლენის და შესაბამისად მართვის მიზნით; (c) მოახდინეთ ადგილობრივი მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება, სამუშაოების განმახორციელებლების (დაქირავებულ სამუშაო ძალის ტერიტორიაზე) ყოფნასთან დაკავშირებით, სექსუალურად გადამცემი დაავადებების რისკის შესახებ და ჩართეთ ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლები, ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელებულ აქტივობებში; (d) აცნობეთ მოსახლეობას მშენებლობის და სამუშაოების გრაფიკების შესახებ, ასევე სერვისების შეწყვეტის, შემოვლითი მარშრუტების, ავტობუსების დროებითი მარშრუტების და აფეთქებისა და ნგრევის შესახებ, საჭიროებისამებრ; (e) სამშენებლო საქმიანობა შეზღუდეთ ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, უზრუნველყავით ღამის სამუშაოების ფრთხილად დაგეგმვა და მოსახლეობის სათანადო ინფორმირება, რათა მათ შეძლონ ყველა საჭირო ზომის მიღება; (f) მოსახლეობის მინიმუმ ხუთი დღით ადრე ინფორმირება, რომელიმე სერვისის (მათ შორის, წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების) შეწყვეტამდე; მოსახლეობის გამაფრთხილებელი ნიშნები განთავსდება სამუშაო ტერიტორიაზე, ავტობუსის გაჩერებებზე და ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე; (g) დამკვეთის მიერ შექმნილი საჩივრების მოგვარების მექანიზმის საშუალებით წამოჭრილი პრობლემური საკითხების მოგვარება დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში და კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში; (h) სამუშაო ბანაკები არ განათავსოთ ადგილობრივ მოსახლეობასთან უშუალო სიახლოვეს, რამდენადაც ეს იქნება შესაძლებელი; (i) სამუშაო ბანაკების განთავსება და ოპერირება განახორციელეთ მეზობელ მოსახლეობასთან კონსულტაციების საფუძველზე.

	<p>სამუშაო რესურსების მართვა</p>	<p>(a) არა-კვალიფიცირებული, ან ნახევრად-კვალიფიცირებული მუშების დაქირავება მოხდეს ადგილობრივი მოსახლეობიდან, რამდენადაც ეს იქნება შესაძლებელი. ადგილობრივი მოსახლეობის მონაწილეობის გაძლიერების მიზნით, ჩატარდეს მუშებისთვის შესაბამისი სწავლება (ტრენინგი), როდესაც და სადაც ასეთი ტრენინგის ჩატარება იქნება შესაძლებელი;</p> <p>(b) სამუშაო ტერიტორიაზე შესაბამისი სან. კვანძების ობიექტების (ტუალეტების და დასაბანი ადგილების) მოწყობა, ცხელი და ცივი წყლის, საპნის და ხელის საშრობი მოწყობილობების უზრუნველყოფით. ნებისმიერი სამუშაო ბანაკისთვის უნდა მოხდეს დროებითი სექტიკური ავზის სისტემის მოწყობა, რამაც არ უნდა გამოიწვიოს მახლობლად მდებარე წყლის ნაკადების დაბინძურება;</p> <p>(c) მუშების ცნობიერების ამაღლება ადგილობრივ მოსახლეობასთან ზოგადი ურთიერთობის მართვის საკითხებზე, ქცევის კოდექსის შემუშავება საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად და აღნიშნული კოდექსის მკაცრად დაცვა, რაც მოიცავს მუშების (სამსახურიდან) გაშვებას და შესაბამისი მოცულობის ფინანსური ჯარიმების დაკისრებას;</p> <p>(d) ზედამხედველი ინჟინრის და დამკვეთის სასწრაფო ინფორმირება სამუშაოების წარმოების ადგილზე მომხდარი ნებისმიერი ინციდენტის შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს ადამიანის ჯანმრთელობაზე, ან გარემოზე.</p>
--	--	---

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების სტანდარტული ტექნიკური მდგომარეობა;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი, საგზაო პოლიცია

	<p>სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით;</p> <p>ტრანსპორტირებისათვის დადგენილი დროისა მარშრუტების დაცვა.</p>				<p>ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა;</p> <p>ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.</p>	
<p>ინერტული მასალების წყარო</p>	<p>მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია;</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p>	<p>კარიერები</p>	<p>დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება</p>	<p>ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში</p>	<p>ქანობების ეროზიის და ეკოსისტემების და ლანდშაფტების დეგრადირების შეზღუდვა;</p> <p>მდინარის ნაპირების ეროზიის, შეწონილი ნაწილაკებით წყლის დაბინძურების და წყლის ფლორის და ფაუნის დარღვევის შეზღუდვა</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>

	მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად - მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
აზბესტის მართვა	აზბესტის შემცველი ნარჩენების სათანადო განთავსება და მარკირება - როგორც სახიფათო მასალა; აზბესტის შემცველი მასალის წყლით დასველება - შეპკურებით, აღნიშნული მასალის მართვის პროცესში;	სამშენებლო ტერიტორიაზე	დოკუმენტების შემოწმება სამუშაოების შემოწმება	დემონტაჟის სამუშაოების წარმოებისას	ტოქსიკური მასალებით დაბინძურების პრევენცია, მუშების ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

	<p>აზბესტის შემცველ მასალასთან მომუშავე პერსონალი აღჭურვილი უნდა იყოს სრული ეკიპირებით, დამცავი ნიღბებით და დამცავი სათვალებით;</p> <p>უსაფრთხოების შესაბამისი ზომების მიღება, რათა არ მოხდეს აზბესტის შემცველი მასალის უნებართვო გატანა საპროექტო ტერიტორიიდან; მასალის სათანადო განთავსება და მარკირება, როგორც სახიფათო მასალა;</p> <p>მოხსნილი აზბესტის შემცველი მიწები დაუყონებლივ უნდა იქნას გატანილი უახლოეს ნაგავსაყრელზე - საზედამხედველო კომპანიის წარმომადგენლების ზედამხედველობის ქვეშ.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	სამშენებლო ტერიტორიაზე და სამშენებლო ტერიტორიის გარშემო	ინსპექტირება	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება; ადგილობრივი მაცხოვრებლები ს შეწუხების შეზღუდვა;	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	საწარმოო უბედური და გაუთვალისწინებელი შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
დასახლებასთან ურთიერთობა	პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მოსახლეობის ინფორმირება მომავალი	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად	ადგილობრივი მაცხოვრებლები ს უსაფრთხოების	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

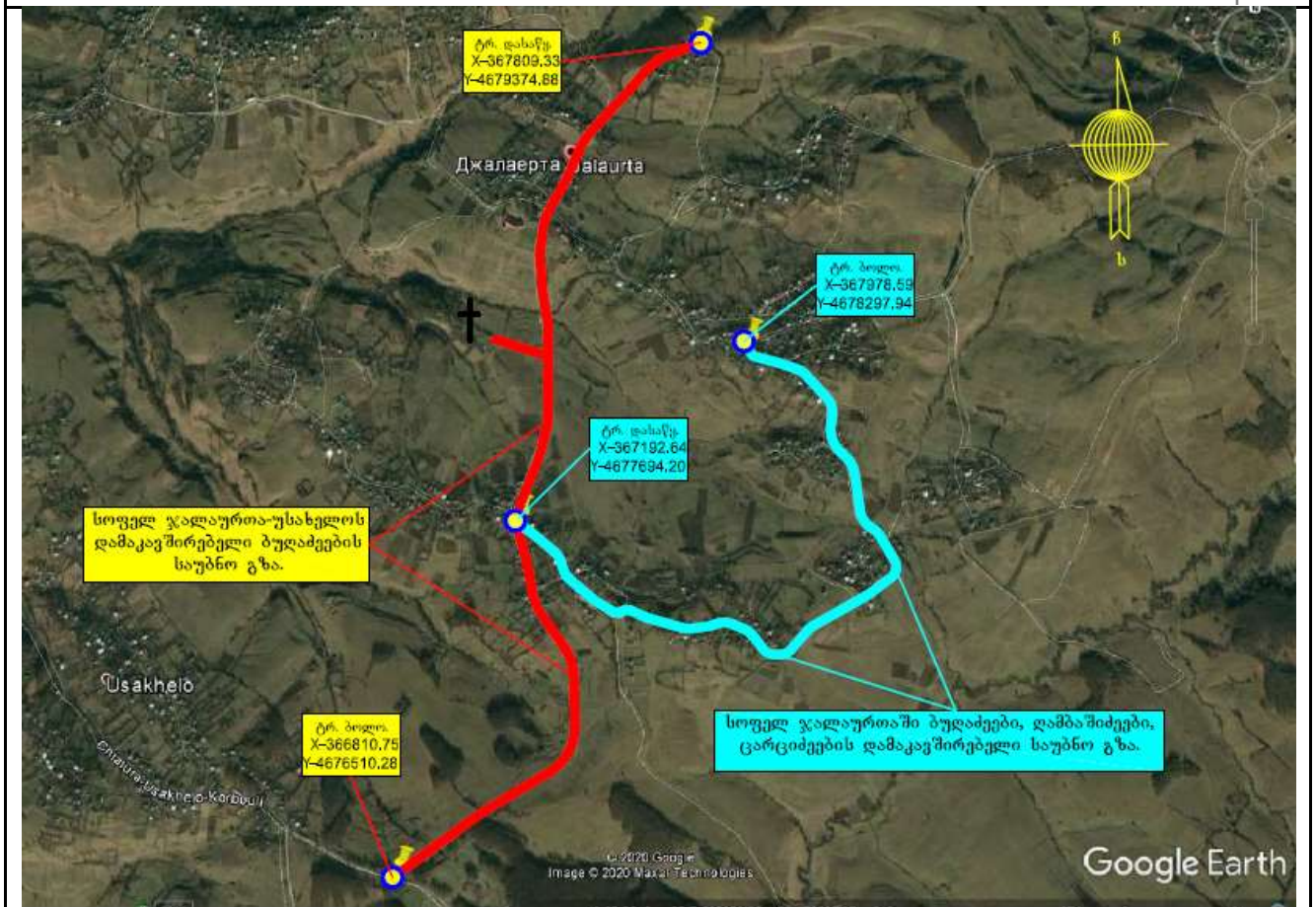
	<p>სამუშაოების და მუნიციპალური მომსახურების მიწოდების დროებითი შეფერხების შესახებ, რამაც შესაძლოა იჩინოს თავი სამუშაოების წარმოების პროცესში;</p> <p>სამეფოს ქუჩაზე განთავსებულ სახლებთან და ბიზნეს ობიექტებთან ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო მისასვლელის უზრუნველყოფა და ადამიანების/ცხოველების ამოთხრილ ორმოებში, თხრილებში და ღრმულებში შემთხვევითი ჩავარდნისაგან დაცვა;</p> <p>გზის გაყოლებაზე არსებული ღობეების და სხვა კერძო საკუთრების დაზიანების პრევენცია და დაუყოვნებლივი აღდგენა, დაზიანების შემთხვევაში.</p>				<p>უზრუნველყოფა და შეწუხების მინიმუმამდე შემცირება</p>	
<p>საოპერაციო ფაზა</p>						

<p>რეზილიტირებ ული გზის მოვლა- პატრონობა</p>	<p>შესაბამისი საგზაო ნიშნების მოვლა-პატრონობა, სატრანსპორტო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით;</p> <p>შეკეთების პროცესში არსებული გზის მონაკვეთების დემარკაცია;</p> <p>ასფალტის და/ან სხვა ნარჩენების გატანა მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების ტერიტორიიდან გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე.</p>	<p>გზის რეზილიტირებ ული მონაკვეთები</p>	<p>ინსპექტირებ ა</p>	<p>მოვლა- პატრონობის პროცესში</p>	<p>საგზაო შემთხვევების და სატრანსპორტო მოძრაობის დარღვევის თავიდან აცილება</p>	<p>საჩხერის მუნიციპალიტეტ ი</p>
--	--	---	--------------------------	---	--	---

სარეაბილიტაციო გზის პირველი და მესამე მონაკვეთები (ბულაძის, კვიციანიძის, გაფრინდაშვილების, ცარციძეების უბნები)

სარეაბილიტაციო გზის მეორე მონაკვეთი

